

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं. क्र. काअ/ग्रातनिमं/कोप/केस क्र. १६२/२०११-१२

दिनांक :

श्री. अनिल निर्मल माने,
डॉ. आंबेडकर नगर, कवठे महाकाळ, जि. सांगली

अर्जदार

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल ऑफीसर,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
मंडल कार्यालय, विश्रामबाग, सांगली
- २) कार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
पक्षकार
विभागीय कार्यालय, कवठे महाकाळ, जि. सांगली
- ३) सहाय्यक अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
उप विभागीय कार्यालय, कवठे महाकाळ, जि. सांगली

विरुद्ध

- कोरम : १) श्री. बी.जी. पवार. अध्यक्ष,
२) श्री. जी.बी. पानकर, सदस्य सचिव
३) श्री. जी.सी. लेले. सदस्य

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री. जी. सी. लेले, सदस्य, ग्रा.त.नि.मंच, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.
श्री. अनिल निर्मल माने, रा. डॉ. आंबेडकर नगर, कवठे महाकाळ, जि. सांगली यांच्या
थबडेवाडी येथील शेतात ग्राहक क्रमांक २७८०२०३३७०२६ या क्रमांकाची ५ एच.पी.ची जोडणी
दि. ३०.१०.२००० पासून चालू आहे. सदर ग्राहकास मार्च २००४ मध्ये मीटर क्र. ७००४५७३६३
बसविला.

सदर ग्राहकास मार्च २००७ व सप्टेंबर २००८ चे बील प्रत्यक्षात वापरापेक्षा जादा आले आहे असे गृहीत धरून ग्राहकाने प्रथमतः अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, सांगली व तद्नंतर ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोल्हापूर यांच्याकडे तक्रार दाखल केली. सदरची तक्रार दाखल करून घेऊन मंचाने दि. १२.४.२०१२ रोजी सुनावणीची तारीख निश्चित केली. तथापि त्या दिवशी व नंतरही वितरण कंपनीकडून कागदपत्रे मिळाली नाहीत, त्यामुळे विहित मुदतीत तक्रारीवर निर्णय करणेस विलंब झाला आहे. केवळ उपलब्ध कागदपत्रांवरून निर्णय करणे मंचास योग्य वाटले नाही म्हणून वि.प.स कागदपत्रे हजर करण्यासाठी ३ वेळा संधी दिली व त्यानंतर कागदपत्रांची पूर्तता केल्यावर न्याय निर्णय केला आहे.

प्रस्तुत केसच्या सुनावणी दरम्यान श्री. क्षीरसागर, नोडल ऑफीसर, उच्चस्तर लिपीक कदम, कवठे महंकाळ विभाग तसेच ग्राहक प्रतिनिधी व ग्राहक उपस्थित होते. सुनावणी दरम्यान मंचाने वादातील रक्कम न्याय निर्णयासाठी बाजूला ठेवून चालू बिलाची रक्कम ग्राहकास भरणेस सांगितले व त्याप्रमाणे ग्राहकाने पावती क्रमांक ३९८३११३ दि. ६.६.२०१२ अन्वये रु. ६०००/- वि.प.कडे जमा केले आहेत. ग्राहकाची तक्रार व त्या अनुषंगाने वि.प.ने हजर केलेले कागद या सर्वांवरून तक्रारीचे सर्वसाधारण स्वरूप व वि.प.ची भूमिका व त्याचे स्वरूप खालील प्रमाणे -

श्री. अनिल निर्मल माने यांचे थबडेवाडी, ता. कवठे महंकाळयेथे शेती वापरासाठीचे ५ एच.पी.चे कनेक्शन दि. ३०.१०.२००० पासून चालू आहे. त्यांना मीटर वापर पध्दतीने बीले दिली जातात, मात्र प्रत्यक्षात रिडींग न घेता अंदाजे रिडींग दिलेले आहे व त्यामुळेच मार्च २००७ व सप्टेंबर २००८ या कालावधीत वापरापेक्षा जास्तीची बीले आली आहेत व सदरची बीले प्रत्यक्ष वापराप्रमाणे दुरुस्त करून मिळावीत तसेच मजला कृषी संजीवनी योजनेचा लाभही मिळावा असे सर्वसाधारण तक्रारीचे स्वरूप आहे.

वि.प.ने ग्राहकास सर्व हिशोब समजावून सांगितला. कृषी संजीवनी योजनेचा लाभ घ्यावयाचा असेल तर रु. २९६१०/- इतकी रक्कम भरणे आवश्यक आहे. मार्च २००७ चे बील मीटर वाचनाप्रमाणेच दिलेले असल्यामुळे ते योग्य आहे असा निर्णय अंतर्गत कक्षानेही दिलेला आहे, त्यामुळे ग्राहकाने बील भरणे आवश्यक आहे. ग्राहकाची तक्रार आल्यानंतर सदरचा मीटर दि. २०.२.२००९ रोजी बदलून त्या जागी नव्याने मीटर बसविला आहे. त्याचप्रमाणे सदर काढलेल्या मीटरची तपासणी लॅबमार्फत केलेली आहे. त्यामध्ये सदरचा मीटर योग्य स्थितीत असल्याने ग्राहकाने रक्कम भरणे योग्य आहे, अशा प्रकारचे म्हणणे मंचापुढे मांडले आहे.

ग्राहकाची तक्रार, त्या संबंधीचे त्यांचे म्हणणे, वि.प.ची भूमिका या दोन्हीचा परामर्श घेता, मंचापुढे निष्कर्षासाठी खालील मुद्दे उपस्थित होतात.

१) ग्राहकाने केलेल्या तक्रारीप्रमाणे बील दुरुस्त करून देणे योग्य आहे किंवा कसे ?

उत्तर : ग्राहकास बील दुरुस्त करून देणे व तशा प्रकारचा आदेश देणे योग्य आहे.

२) आदेश ?

अंतिम आदेशा प्रमाणे.

कारणमिमांसा

श्री. अनिल निर्मळ माने या ग्राहकास मीटर वापराप्रमाणे वीज पुरवठ्याच्या तारखेपासून बील देणे आवश्यक होते, तथापि सी.पी. एल.वरील नोंदीप्रमाणे ग्राहकास मार्च २००४ पासून मीटर क्र. ७०००४५७३६३ ने जोडणी व त्यावरील बील देणे चालू ठेवले आहे. ग्राहकाच्या सी.पी.एल.वरील नोंदी पहातां, ग्राहकास मार्च २००७ पर्यंत क्रेडीट बील दिले गेले आहे. मार्च २००७ च्या सी.पी.एल.वरील नोंदीप्रमाणे रु. ५३,३६९/- इतक्या वीज युनिटचा वापर दाखविला गेला आहे. त्यावेळेपासून ग्राहकाने तक्रार केली आहे. त्याचीच पुनरावृत्ती सप्टेंबर २००८ मध्ये झाल्याचे दिसून येते. वि.प.ने हजर केलेले तपासणी अहवाल, सी.पी. एल., मंजूर भार या सगळ्याचा विचार करून मंच बील दुरुस्त करून देण्याच्या भूमिकेपर्यंत पोहोचला आहे. सदरचा क्र. ७००४५७३६३ चा मीटर दि. २०.२.२००९ पर्यंत, मीटर रिडींग ६४०८६ येथपर्यंत चालू होता. सदरचा कालावधी विचारांत घेता, मार्च २००४ ते दि. १०.५.२००९ या ५ वर्षांच्या कालावधीत एकूण वापर सुरुवातीचे १२ युनिट वजा जाता, ६४०७४ इतका झाला आहे. याचाच अर्थ, प्रति महा १०५ युनिट इतका वापर दिसून येतो. वेळच्यावेळी मीटर रिडींग नोंदविलेले दिसून येत नाही. तसेच प्रत्यक्षात मंजूर भार व लोड शेडींगचे तास याचाही संबंधित बील दुरुस्त करून देतांना विचार करणे आवश्यक आहे. ग्राहकाने मागणी केल्याप्रमाणे त्यास कृषि संजीवनी योजनेचा लाभ घ्यावयाचा असल्यास बील दुरुस्त करून देणे योग्य होते. सदर योजनेमध्ये डिसेंबर २०१० ची मूळ थकबाकी मार्च २०१२ पर्यंत भरल्यास डिसेंबर २०१० मध्ये सी.पी.एल. वर दाखविलेले व्याज व डी.पी.सी. चार्ज याची वजावट मिळणार होती, याही बाबीपासून सदरचा ग्राहक वंचित राहिला आहे. तसेच जुलै २००४ ते मे २००५ या कालावधीत कृषिपंप धारकांना शासनाच्या धोरणाप्रमाणे मोफत वीज पुरवठा केलेला होता, याही बाबीचा विचार करणे आवश्यक आहे. मीटर तपासणी अहवालात, मीटर सुस्थितीत असल्याचे नमूद केले आहे. त्याचप्रमाणे सहाय्यक अभियंता श्री. राखे यांच्याशी दूरध्वनीवरून झालेल्या चर्चेप्रमाणे ५ एच.पी. मंजूर भार व त्याप्रमाणे २४ तासांचा वापर गृहीत धरून ८० युनिट इतके युनिट वापर दरदिवशी होतो. प्रत्यक्षात २४ तासांसाठी वीज पुरवठा केला जात नाही. त्यामुळे याही बाबीचा विचार करून ग्राहकास बील दुरुस्त करून देणे योग्य होईल. थकीत बील दुरुस्त करून देण्याची प्रक्रिया स्थानिक पातळीवर अत्यंत कार्यक्षमपणे होणे आवश्यक आहे व स्वाभाविक आहे. तसेच होत नसल्याने वसुलीचा तगादा लागल्यावर नवनवीन तक्रारी मांडून ग्राहक थकबाकीतून सोडवणूक करण्याचा प्रयत्न करीत असल्याचेही दिसून येते. ग्राहकाने वीज वापर केला आहे, तथापि, रक्कम जमा केल्याच्या तपशिलाकडे लक्ष देता, दि. १२.६.२००६ रोजी रु. १५०/- व त्यानंतर दि. २४.६.२००९ रोजी रु. ७९०/- इतकीच रक्कम भरल्याचे दिसून येते. वापराप्रमाणे योग्य बील देणे व दिलेल्या बिलाची योग्य पध्दतीने वसुली करणे ही वि.प.ची जबाबदारी आहे. त्याचप्रमाणे ग्राहकानेही वापराप्रमाणे बील भरणे आवश्यक आहे, तसे ग्राहकाने केल्याचे दिसत नाही.

सदर प्रकरणी सप्टेंबर २००३ पासून मार्च २००७ पर्यंत क्रेडीट बीले दिलेली आहेत, त्याचा योग्य तो खुलासा वि.प.कडून झालेला नाही. त्याचप्रमाणे फोका वसुली, सन २००० ते २०१० या काळात केलेली वसुली परत करण्याचे धोरण वि.प.च्या मुख्य कार्यालयाने मुख्य अभियंता (वाणिज्य) यांचे परिपत्रक क्र. पीआर-३ कृषि/३७०४६ दि. ७.१२.२०१० नुसार मान्य केले आहे. त्याचाही हिशोब बील करतांना मांडून त्याप्रमाणे बील देणे आवश्यक आहे.

मार्च २००४ ते दि. १०.५.२००९ अशा ६१ महिन्यांचे एकंदर ६४०७४ इतक्या युनिटचा वापर झाल्याचे मीटर वाचनावरून दिसून येते, म्हणजेच प्रति महा १०५ युनिट इतका वापर झाल्याचे लक्षांत येते. वि.प.ने बील देतांना कृषि जोडणीकरता असलेला ज्या त्या वेळचा दर पूर्ण वीज बील माफी फोका आकारणी न करणे इ. बाबींचा बारकाईने विचार करून सरासरी २०० युनिट वापर दर तीन महिन्यासाठी या प्रमाणे मार्च २००४ पासून दि. १०.५.२००९ पर्यंत नव्याने बील करून देण्यात यावे, त्यामध्ये दंड व व्याजाच्या रकमेची आकारणी करू नये. त्याचप्रमाणे जून २००९ नंतर मार्च २०१२ पर्यंतची बीले मीटर वापराप्रमाणेच आहेत, याची आकारणी सी.पी.एल. वर दाखविलेली आहे ती योग्य आहे. तथापि त्यामध्ये दंड व व्याजाची केलेली आकारणी रद्द करून दोन्ही कालावधीतील बीले, जमा रकमेची वजावट दाखवून ग्राहकास द्यावीत. ग्राहकाने सदरची बीले दोन हप्त्यात चालू बिलासह भरावीत. तशी कृती ग्राहकाकडून न झालेस वि.प.ने थकबाकी वसुलीच्या प्रक्रीयेनुसार सदरची बाकी वसूल करावी अथवा कारवाई करावी असे स्पष्ट आदेश मंच पारीत करीत आहे. वि.प.च्या बिलींग विभागाने बिलाची वसुली हा कंपनीच्या कामकाजाचा गाभा असल्याने त्यावर जास्त लक्ष केंद्रीत करणे आवश्यक आहे. तसे न केल्यामुळेच अशा तक्रारी मंचापुढे मांडल्या जातात व त्याचा परिणामस्वरूप कंपनीस व्याज व दंडापासून वंचित व्हावे लागते. सबब बिलींग विभागाच्या प्रमुख अधिकाऱ्यांनी या बाबतीत लक्ष घालून योग्य ती दुरुस्ती करावी असे मंच स्पष्टपणे नमूद करीत आहे.

आदेश

- १) तपशिलात नमूद केल्याप्रमाणे मार्च २००४ ते दि. १०.५.२००९ या काळात दर तीन महिन्यास २०० युनिट वापर गृहीत धरून नव्याने बील आकारणी करून द्यावी. त्यामध्ये सर्व सवलतींचा योग्य परामर्श घ्यावा.
- २) बील कालावधीत बील करीत असतांना दंड व व्याजाची आकारणी करू नये.
- ३) जून २००९ नंतर मार्च २०१२ पर्यंत वापरलेल्या युनिटबद्दल तक्रार नसल्याने सदरच्या बिलाची रक्कम ग्राहकाने वरील बिलाबरोबरच दोन हप्त्यात भरावी, त्यासही दंड व व्याज लावू नये.
- ४) सदरच्या रकमा ग्राहकाने दोन हप्त्यात भराव्यात.
- ५) ग्राहकाने हप्ते न भरल्यास थकबाकी वसुलीसाठी वितरण कंपनीने कारवाई करावी.
- ६) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ ८.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.

- ७) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखे-
पासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स,
बांद्रा (पूर्व) मुंबई यांजकडे करता येईल.

दिनांक :

(जी. सी. लेले)
सदस्य

श्री. बी. जी. पवार, अध्यक्ष

:

श्री. जी. बी. पानकर, सदस्य सचिव

:

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

This document was created using
Smart PDF Creator
To remove this message purchase the
product at www.SmartPDFCreator.com